

malè, sed ab intrinseco ad optimam operationem subjectum determinet & disponat, continetur sub genere habitus.

Colliges 2. Lumen gloriæ esse perfectiorem habitum quam sint habitus omnium donorum supernaturalium præter gratiam sanctificantem: quia est principium actus perfectissimi nempe visionis Dei, & est participatio nobilioris perfectionis. nempe intellectualitatis divinæ; quod autem non præcellat gratiam sanctificantem, ratio est: quia principium radicale visionis præcellit principium proximum visionis, & naturæ ratio est perfectior quam principium formale operandi; sed gratia est participatio divini intelligere sub ratione naturæ & primæ radice, lumen gloriæ autem sub ratione principii proximi.

Colliges 3. Lumen gloriæ non tantum esse necessarium intellectui ad eliciendam sed etiam ad recipiendam Dei visionem: cum intellectus non tantum in ratione principii, sed etiam in ratione subjecti sit inproportionatus visioni.

DISPUTATIO VIII.

De perfectione & objecto visionis Dei.

QUÆSTIO I.

An perfectior intellectus cum equali lumine gloria clarior Deum videat?

Suppono 1. Certum est visionem beatam non esse æqualem in omnibus beatis, prout colligitur ex illo 1. Cor. 13. v. 4. *Stella à stella differt in claritate,* & Joan. 14. v. 2. *In domo Patris mei mansiones multe sunt.* & definitum est in Con. Florent. Sed sicut diversa sunt Sanctorum merita ita & gloria & visio beatifica. Nec obstat parabola Matth. 20. in quâ inæqualiter laborantibus æqualis data est merces videlicet denarius

diurnus quia ut exponit S. Th. 3. cont. gent. cap. 58. & 1. 2. Q. 5. a. 2. ad 1. per denarium diurnum intelligitur objectum visionis beatificæ, quod est idem videlicet: Deus trinus & unus: licet secundum diversos perfectionis gradus attingatur.

Suppono 2. Quod inæqualitas gloriæ in beatis non sit essentialis sed accidentalis juxtà majorem in-vel extensionem, in quantum videl. una visio intensivè propter majorem claritatem, vel extensivè propter plurimum objectorum in divinâ essentiâ perceptionem, est perfectior alterâ: nam idem formaliter principium & objectum est in quâlibet visione; principium partim dispositivum partim effectivum ex parte subjecti est lumen gloriæ, quod est ejusdem rationis in omnibus beatis; principium ex parte objecti est essentia divina. *Nec obstat:* quod principia remota specie distinguantur videlicet intellectus Angelicus & humanus: quia actus suam distinctionem specificam habet à principis proximis, & licet intellectus Angelicus secundum suam potentiam naturalem specie distinguatur ab intellectu humano, non tamen secundum potentiam obedientialem. His præmissis.

DICO. Intellectus plus participans de lumine gloriæ perfectius Deum videbit S. Th. hic Q. 12. a. 6. in O.

Probatur: ex illo habet intellectus, ut possit producere perfectiorem visionem, ex quo habet majorem proportionem & virtutem producendi: perfectior enim visio sequitur ad perfectiorem unionem divinæ essentiæ cum intellectu beati, perfectior verò unio fit ob perfectiorem dispositionem intellectûs majoremque ejusdem perfectionem; atqui hanc habet ex solo lumine gloriæ, non autem ex naturali perspicaciâ intellectûs: cum enim intellectus nullam habeat proportionem ad producendam simpliciter visionem,

De p...
men, cum n...
nem p...
fectus perfe...
non quali...
ille: pl...
an primò...
operare be...
tus Angel...
omen hun...
distribuere...
am merito...
tibus aq...
Intellectu...
se inveni...
tialiter per...
lis beatitud...
tia: siquid...
ali de expe...
manuato...
Obj. 1...
duct; arg...
lumine glori...
us intellectus...
us; ergo pre...
4. Disting...
cundam prox...
ducit nobilior...
verialiter se...
produit nobili...
nobilitate cum...
liter secundum...
bilior...
Obj. 2. Qua...
dem (sicut),
tur: nobilitate

nem, etiam nullam habebit ad producendam visionem perfectiorem; ergo ex solo lumine gloriæ perfectiore perfectior provenit visio, adeoque & visionum inæqualitas.

Adde: plura absurda sequi ex sententiâ oppositâ: nam primò sequeretur minimum Angelum in gloriâ superare beatissimam Virginem eò, quod intellectus Angelicus in perspicacità longè superet omne acumen humani intellectus. Secundò quod Deus non distribueret præmium vitæ æternæ juxta excellentiam meritorum: siquidem ex duobus beatis habentibus æqualia merita ille, qui haberet perfectiorem intellectum, clariùs Deum videret. Tertiò. beati se invicem discernent in suâ beatitudine saltem partialiter per pura naturalia. Quartò. supernaturalis beatitudo non pertineret totaliter ad ordinem gratiæ: siquidem ex parte procederet ex lumine naturali & ex parte ex lumine à Deo supernaturaliter communicato.

Obj. 1. Causa nobilior nobiliorem effectum producit; atqui intellectus nobilior instructus æquali lumine gloriæ est causa æbilibior visionis, quam alius intellectus ignobilior æquali lumine gloriæ elevatus; ergo producit nobiliorem effectum.

2. Distinguendo in *ej.* causa formaliter & secundum proximam rationem causandi nobilior producit nobiliorem effectum *Con.* causa nobilior materialiter & secundum remotam rationem causandi producit nobiliorem effectum *N.* intellectus autem nobilior cum æquali lumine gloriæ non nisi materialiter & secundum remotam virtutem causandi est nobilior.

Obj. 2. Quando duæ causæ concurrunt ad eundem effectum, modo alterutra sit nobilior, sequitur nobilior effectus; sic quia ad visionem corpoream

ream non tantum species, sed etiam lumen concurrat, sive ex parte speciei sive ex parte luminis fiat intensio, semper sequitur perfectior visio, atqui præter lumen gloriæ ad visionem beatam etiam concurrat virtus intellectus naturalis; ergo, si illa sit nobilior, erit nobilior visio.

R. Distinguendo maj. quando duæ causæ æque proximè & in eodem ordine concurrunt ad aliquem effectum prout fit in exemplo visionis corporeæ, tunc si una sit perfectior, erit effectus nobilior Con. quando duæ causæ ad effectum concurrunt & una remotè altera proximè, tunc unâ nobiliore est effectus nobilior N.

Obj. 3. Intellectus perspicacior cum æquali habitu fidei perfectius penetrat fidei mysteria; ergo etiam intellectus perfectior cum æquali lumine gloriæ perfectius Deum videt.

R. Quod perspicacior intellectus perfectius penetrat mysteria fidei quantum ad apprehensionem terminorum & propositionem objectorum credibilium, non autem quantum ad ipsum fidei assensum: hujus enim major perfectio ex perfectiore lumine & habitu fidei descendit.

QUESTIO II

An intellectus cum lumine gloriæ possit comprehendere Deum?

DICO. *Impossibile est, quod aliquis intellectus creatus Deum infinite cognoscat, unde impossibile est, quod Deum comprehendat S. Th. hic. Q. 12. A. 7. O.*

Probat: Ut aliquod objectum in rigore comprehendatur, debet cognosci cognitione tam perfectâ, ut adæquet & exhauriat totam objecti cognoscibilitatem, adè ut sit tanta claritas & perfectio

Deus
 dicitur in modo
 nobilitate
 illa, ut fac
 que unner
 plus, quod
 car, quant
 sunt perfec
 nem quod
 mplicat, q
 rebendat.
 Obj. 1.
 potest tam
 levati ad
 re, quod
 Deum comp
 N. Co
 na essentia sit
 vata lumbu
 que mediant
 niz unni pol
 posse reperit
 est in cognosc
 Obj. 2. Il
 comprehend
 lareat videtur
 ut nihil illius la
 ergo Deus com
 Disting
 dem & realite
 den et videtur
 totam videtur
 nis, qui videtur
 emineat cont
 est in visione be
 Q. 1. An
 speculativa & p

Actio in modo cognitionis, quanta est in modo cognoscibilitatis objecti, & non tantum cognoscantur illa, quæ sunt in objecto formaliter, sed etiam, quæ continentur in objecto eminenter; atqui implicat, quod Deus aliquâ cognitione creatâ cognoscatur, quantum est cognoscibilis; quia Deus est infinitè perfectiùs & perfectiùs cognoscibilis, implicat autem quod cognitio aliqua creata sit infinita; ergo implicat, quod creata & finita cognitio Deum comprehendat.

Obj. 1. Non obstante, quod Deus sit invisibilis, potest tamen intellectus creatus per lumen gloriæ elevari ad Deum videndum; ergo etiam non obstante, quod sit incomprehensibilis, potest elevari ad Deum comprehendendum.

R. N. Consequentiam: quia ut Deus vel divina essentia sit visibilis, sufficit, quod contineatur intrâ latitudinem objecti adæquati intellectûs, eique mediante dispositione supernaturali luminis gloriæ uniri possit; ut autem comprehendatur, deberet posse reperiri tanta actualitas in cognitione, quanta est in cognoscibilitate divinæ essentiæ, quod implicat.

Obj. 2. Illud juxtâ S. Aug. epist. 112. cap. 9. comprehenditur, quod ita videtur ut nihil ejus lateat videntem; atqui Deus ita videtur à beatis, ut nihil illius lateat videntem: quia totus videtur; ergo Deus comprehenditur.

R. Distinguendo probat. mi. Deus totus videtur & totaliter N. non totaliter Con. totum videri est videri, quidquid est formaliter in Deo; totaliter videri est omni modo claritatis & intensio- nis, quo videri potest & secundum omnia etiam eminenter contenta in ipso videri; hoc autem non est in visione beatâ.

Q. 1. An visio beatifica sit formaliter eminenter speculativa & practica? H § R.

R. Affirmativè, probatur: illa cognitio est formaliter eminenter speculativa & practica, cujus objectum est formaliter eminenter non tantum speculabile, sed etiam operabile; sed objectum visionis beatificæ: videlicet divina essentia: est formaliter eminenter speculabile in ratione primæ veritatis in essendo, etiam est operabile in ratione ultimi finis, ideoque & ipsum lumen gloriæ non minus quam habitus fidei, cui succedit, est formaliter eminenter speculativum & practicum, & ipse actus visionis summè quietat intellectum, quod pertinet ad speculationem, simulque determinat voluntatem ad exercitium amoris fructivi, quod pertinet ad praxin.

Q. 2. An visio Dei sit eminenter non autem formaliter complexa?

R. Affirmativè, probatur: illa cognitio est formaliter complexa, quæ requirit plures species, quarum singulæ objectum inadæquatè repræsentant. Sic propositio, quia constat subiecto & prædicato, discursus, quia constat præmissis & conclusione, sunt cognitiones complexæ; atqui visio beata habet pro objecto essentiam divinam indivisibiliter & adæquatè repræsentativam sui ipsius; ergo visio Dei non est formaliter complexa. Quod autem sit eminenter complexa. *Ratio est:* quia est perfectissima scientia, per quam uno & indivisibili actu beatè divinam essentiam tanquam in causâ virtuali vident attributa divina, & tanquam in causâ formali creaturas possibles & actuales; cum ergo visio Dei eminenter æquivaleret actibus scientificis, qui formantur à nobis, est eminenter & æquivalenter complexa.

Q. 3. An visio beatifica sit eminenter, non tamen formaliter reflexa?

R. Affirmativè, ut cognitio sit formaliter reflexa, debet

debet pro objecto habere cognitionem præteritam; sed visio beatifica non habet pro formali objecto nisi divinam essentiam, nec est sibi ipsi aliquando præterita; ergo non est formaliter reflexa supra se ipsam, potest tamen dici eminenter reflexa: quia visio beata assecurat intellectum beati de perpetuitate, in quantum videt in divinâ essentiâ decretum de sui perpetuitate & sic est virtualiter reflexa supra se ipsam.

Q. 4. An visio beatifica mensuretur æternitate participata.

R. Affirmativè & probatur ex S. Th. hic Q. 10. 2. 2. ad 2. quod est immutabile hoc est æternum & æternitate mensuratur, ratio enim æternitatis sequitur immutabilitatem, sicut ratio temporis sequitur motum, sicut ergo immutabilitatem essentialem sequitur æternitas essentialis; quæ æternitas essentialis soli Deo tanquam enti tam ab in quam ab extrinseco omnimodè immutabili est propria; sic illi quod est immutabile quoad se & ab intrinseco, est tamen mutabile ab extrinseco, convenit æternitas participata, quæ est mensura entis tam quoad se quam quoad operationes per se consequentes ab intrinseco immutabilis, mutabilis tamen extrinseco; atqui visio beatifica est immutabilis ab intrinseco non tantum quoad se sed etiam quoad operationes, quæ sunt ipsi per debitæ: ut sunt amor & fruitio, in quo visio beata differt ab Angelo, qui licet sit quoad substantiam immutabilis ab intrinseco, est tamen mutabilis quoad operationes eidem per se debitas, & idè mensuratur ævo non autem æternitate participatâ; ergo visio beata, per quam beatus efficitur Deiformis, mensuratur æternitate participatâ, quæ est simplicior & purior mensura ac divinæ durationis participatio.

Dices. S. Paulus, ut tenet communior, vidit Deum

Deum; atqui illa visio non mensurabatur æternitate participatâ: aliàs non fuisset destructa; ergo visio beatifica non mensuratur æternitate.

R. Quod, cum D. Paulo hic in vitâ fuit collata visio beatifica non juxtâ statum connaturalem & perfectum visionis, sed præter naturalem, ideo poterat per accidens mensurari tempore.

QUESTIO III.

An divina essentia sine personis & una divina persona sine aliâ videri possit?

Suppono: beati de facto vident omnia, quæ sunt in Deo formaliter, ut: divinam essentiam, personas, relationes, attributa, colligitur ex illo Joan. 14. v. 9. *Philippe, qui videt me, videt & Patrem meum* & est definitum à Florent. Quod animæ purgatæ mox in cælum recipiantur & intueantur Deum trinum & unum & ratio est: quia vident Deum ut est in se, ipse autem in se est sua sapientia, sua subsistentia tam absoluta quam relativa. Quæstio solum est de possibili.

DICO. *Cum dicitur videbimus cum sicuti est: hoc adverbium, sicuti, determinat modum videndi ex parte rei visa: ut sit sensus: videbimus cum ita esse sicuti est: quia ipsum esse ejus videbimus, quod est ejus essentia, S. Th. hic Q. 12. 2. 6. O. Sive impossibile est Deum videre intuitivè & non videre simul essentiam cum omnibus personis.*

Probatur: objectum videri intuitivè est illud videri sicut in se & in re est & secundum existentiam suam exercitam: in hoc enim distinguitur cognitio intuitiva ab abstractivâ; atqui implicat Deum videri, ut est in se, & non videri attributa vel relationes: quia Deus ut in se est, sic est subsistens in tribus personis & est formaliter hoc totum, quod habet; ergo implicat, quod essentia divina sese intellectui beato intelligibili-

ter

ter communicet & manifestet. ut in seipsâ est & tamen se manifestet inadæquatè, cum divina essentia ut in seipsâ est, sit actus purus, simplicissimus, unissimus, omnia sine ullâ distinctione reali in se identificans, & consequenter, si videretur divina essentia ut in se est, & non viderentur relationes aut attributa, videretur ut in se est, ut supponimus, & non videretur ut in se est, aliter enim essentia divina esset in mente videntis, & aliter esset in seipsâ.

Obj. 1. Non est implicantia neque ex parte Dei visi neque ex parte visionis, quod essentia divina videatur sine relationibus; non ex parte Dei visi; quia non implicat objectum primum videri sine secundo, sed essentia est objectum primum visionis beatificæ, attributa & relationes sunt objectum secundarium; prædicatum absolutum potest videri sine prædicato relativo; essentia est perfectio absoluta, relationes sunt prædicata relativa. Neque repugnat ex parte visionis; quia visio corporea, licet sit intuitiva, non tamen attingit omnia prædicata identificata cum colore v. g. rationem qualitatis accidentalis, imò potest dari tam debilis visio, quæ nequidem discernat specificam diversitatem colorum; ergo non est de ratione intuitivæ visionis, ut attingat omnia prædicata formaliter identificata.

R. Esse implicantiam ex parte utriusque 1. ex parte objecti visi, quia essentia divina unitur intellectui Beati per modum speciei intelligibilis eumque determinat ad sui visionem, ut est in se, adeoque ut species adæquata & quidditativa sui ipsius, unde non potest aliquid abscondere formaliter sibi identificatum & connexum in esse intelligibili & manifestabili. 2. Est etiam implicantia ex parte visionis: quia esset ex hypothesi visio & tamen eo ipso, quod aliquam formam vel perfectionem divinam præscinderet vel absconderet, non esset visio: non enim Deum attingeret, sicuti est in se.

Obj.

Obj. 2. In priori originis, quo Pater generat Filium, jam intelligitur beatus cognitione suæ essentiæ & non cognitione Filii vel Spiritus Sancti; siquidem pro illo priori nec Filius nec Spiritus Sanctus intelliguntur producti; ergo potest dari visio divinæ essentiæ non terminata ad omnes personas.

R. Nant, quia cum prioritas originis non sit prioritas in quo, sed à quo, seu potius ordo originis, ideò in eodem & pro eodem priori, quo Pater generat Filium, eundem etiam intelligit à se adeoque pro posteriori originis genitum.

Obj. 3. Divina natura potest communicari ut in se est, non tamen communicatâ personalitate secum intimè identificatâ: sic Pater in divinis communicat essentiã divinã Filio, non tamen Paternitatem; Item una persona ut in se est, potest terminare naturam humanam non terminante alterâ, uti factum in incarnatione verbi divini; ergo etiam una persona terminare potest cognitionem, ut in se est, alterâ personâ eam non terminante.

R. Negando consequentiam, disparitas est: quod personæ habeant incapacitatem tam activæ quam passivæ communicationis propter oppositionem relativam, at in esse intelligibili nullam habent oppositionem, imò sicut in ratione actus puri, ita etiam in ratione objecti intuitivè visibilis simpliciter conveniunt; unde intuitivè visâ essentiã etiam personas simul videri necesse est.

Obj. 4. Omnes habitudines divinæ omnipotentiae ad creaturas possibles sunt formaliter in Deo; atqui illæ omnes ab intellectu beati intuitivè non videntur; ergo potest aliquid, quod formaliter in Deo est viso Deo intuitivè non videri; ergo neque alia prædicata formaliter identificata cum divinâ essentiã necesse est attingi per visionem quidditativam Dei.

R. Distinguendo maj. omnes habitudines divinæ omnipotentia quantum ad id, quod dicunt in recto, sunt in Deo formaliter Con. & sic etiam videntur à Beatis. Quantum ad id, quod important in obliquo, nempe creatos effectus, sunt in Deo formaliter N. sic enim non sunt formaliter in Deo, sed tantum eminenter. Et quia denominationem ut plurimum non accipiunt nisi ex plurificatione illorum effectuum, ideò prout plures vel pauciores hujusmodi effectus videntur, sic plures etiam particulares terminationes & connexiones divinæ omnipotentia videntur.

Q U Æ S T I O IV.

Quid vi visionis videatur & possit videri in Deo?

Suppono: licet probabiliter possit divina essentia intuitivè &, ut est in se, videri, ita ut nulla in specie cognoscatur creatura possibilis: quia essentia divina est quidem in se infinito modo imitabilis à creaturis, attamen omninò ab illis independens, nec ullam cum ipsis secundum esse creaturarum formale habens identitatem vel connexionem sicut habet cum omnibus formalitatibus Deo intrinsicis. Attamen certum est, aliquas creaturas in Deo videri: ut definitum à Trid. sess. 25. de invocat. Sanct. quod sancti pro nobis orent, nostras orationes, necessitates Deo offerant; ergo illas debent videre. Item mysteria gratia hic obscura beati clarè in Deo vident, & se invicem absque dubio in Deo cognoscunt.

DICO. *Nullus intellectus creatus videndo Deum potest cognoscere omnia, quæ Deus facit vel potest facere, S Th. hic Q. 12. a. 8. O.*

Probatur hâc ratione: divina essentia vel omnipotentia ab aliquo intellectu creato nec comprehenditur, nec comprehendi potest; atqui si in essentia divinâ omnes creaturae possibile cognoscerentur: illa comprehendere-

henderetur: quia quando in virtute ipsius causæ videntur omnes effectus & termini possibiles illius, tunc comprehenditur talis causa: comprehendi enim est objectum tantum cognosci quantum est cognoscibile, ideoque si causa cognoscatur secundum omnem suam vim productivam & secundum omnes habitudines, quas habet ad quoscunque effectus & terminos possibiles, cognoscitur in quantum est cognoscibilis; atqui creaturæ à Beatis videntur in Deo tanquam in causâ; ergo si omnes creaturæ possibiles videantur in Deo comprehenditur ipsa essentia divina.

Obj. 1. Ex hoc, quod Beati videant adæquatum terminum divinæ omnipotentiae, non sequitur, quod videant divinam omnipotentiam, in quantum est intensivè visibilis, sed ad summum in quantum est extensivè visibilis; sic anima Christi videt adæquatum objectum scientiæ divinæ visionis, nec tamen sequitur, quod eandem intensivè comprehendat; ergo non sequitur, quod divinam essentiam intensivè comprehendant.

R. N. probationis consequentiam, quia Creaturæ actuales & futuræ non sunt terminus intensivè sed extensivè adæquatus divinæ & increatæ scientiæ visionis, cum scientia visionis habeat virtutem infinites plura videndi. Unde tamen si anima Christi in verbo videat omnes creaturas aliquando productas vel producendas, non tamen intensivè eandem comprehendit; contra creaturæ omnes possibiles quatenus ex divinâ omnipotentia fluentes sunt ipsius terminus intensivè adæquatus, unde ex eorum omnium visione sequeretur intensiva comprehensio divinæ omnipotentiae.

Obj. 2. Beati vident adæquatum terminum divinæ generationis: nempe filium, sicut etiam adæquatum terminum virtutis spiritalis: nempe Spiritum

cum

tum Sanctum, & tamen nec virtutem generativam nec virtutem spirativam Dei comprehendunt; quia non vident illam totaliter, & in quantum est cognoscibilis; ergo etiam licet viderent adæquatum terminum divinæ omnipotentiae, illam tamen non comprehenderent.

R. Neg. consequentiam, disparitas est: quia licet beati videant totum & intensivè adæquatum terminum virtutis tam generativæ, quam spirativæ, non tamen illum vident totaliter & secundum omnem intensivam perfectionem suæ processions, ideoque neutram virtutem comprehendunt; si verò viderent in Deo omnia possibilea, omnem simul modum essendi, omnem producibilitatem, adeoque & omnem virtutis productivæ perfectionem conspicerent, adeoque eandem comprehenderent.

Obj. 3. Si beati per possibile vel impossibile viderent per species infusas omnes creaturas possibilea in seipsis, non comprehenderent divinam essentiam; ergo neque si videant in Deo.

R. Negando Consequentiam: quia in factâ hypothesi tantum videretur adæquatus terminus divinæ omnipotentiae materialiter non verò formaliter & sub illâ ratione, quâ derivatur à virtute causæ, ideoque sicut omnes creaturæ possibilea in suo esse producto materialiter spectato sunt ens ab alio limitatum, potentialitati immersum, nec proinde ad divini esse plenitudinem pertingunt, ita etiam omnia possibilea in seipsis cognita non exhauriunt purissimam actualitatem & cognoscibilitatem suæ causæ; at, dum omnes creaturæ possibilea videntur in Deo tanquam suâ causâ, videntur in ratione termini divinæ omnipotentiae formaliter: quia videntur secundum omnem rationem; secundum quam è sinu divinæ omnipotentiae promanant,

Obj. 4. Si per possibile vel impossibile producerentur omnia possible, tamen in essendo non adæquarent perfectionem divinæ omnipotentia; ergo neque cognitio omnium possiblem adæquat perfectionem divinæ omnipotentia in cognoscendo, adeoque nec divinam omnipotentiam comprehendit.

R. Distinguendo ant. omnia possiblem producta distributivè sumpta non adæquant virtutem divinæ omnipotentia Con. collectivè simul producta non adæquant N. quia ex hac ipsâ causâ implicat omnium possiblem simultanea productio: quia omnia possiblem in esse producta exhaurirent virtutem productivam Dei, quæ est inexhaustibilis.

Q. An Beati videant in Deo omnes creaturas existentes?

R. Licet Beati omnem creaturam actualem in Deo videre possint: cum in hoc nulla sit implicancia, non tamen vident omnes ut *Mar. 13. v. 32. de die illo (ultimo iudicii) nemo scit neque Angeli in cælo; sed vident hæc omnia; fidei mysteria quoad substantiam, præterea ordinem, partes, species, naturam, virtutes, operationes & proprietates totius universi, nec non illa omnia, quæ pertinent apud cujuslibet statum, quem in hac vitâ gessit, quæque personam ipsius concernunt; quorum omnium ratio est: quia visio beatifica satiat & complet omnem appetitum rationabilem Beati; sed Beati rationabiliter appetunt imprimis clarè illa videre, quæ obscurè crediderunt, & è quibus Theologicas conclusiones deduxerunt in viâ, nec non dispositionem & seriem totius universi, cuius perfecta cognitio naturæ angelicæ est concessa, ac tandem, quæ statum & propriam personam concernunt; inde est, quod Christus Dominus cogitationes hominum &*

Angeli

De hoc
Angeli
contantur:
perit pro
unius; hinc
neque præde
non statum
illorum pre
necessioni
modos vide
idet B. V.
statum nec
Dicit. E
dam inter A
ipsum ignom
re committit
fuerit; ergo B
om statum perin
Sufficere,
indivisi ad suu
recomposcant
mian successivè
per specialem rev
Colliges 1. Q
endi Deum & pl
nema Beati: visio
correspondet qua
nem ratio est per
visio essentia divi
tando quippe plure
to perfectius virt
perfectius divina c
speciem intelligibili
us virtus cadativa
iuxta proportionem
nis gloria; ergo

Angelorum videat, & quæcunque scientiâ visionis continentur: quia nosse hæc omnia ad ipsius statum pertinet propter dignitatem capitis & hypostaticæ unionis; hinc quoque Beati vident seriem & ordinem suæ prædestinationis: quia hæc maximè personam & statum beatitudinis concernit; vident Sancti illorum preces ac constitutionem, qui se illorum intercessioni commendant, præcipuè SS. Angeli custodes vident ea quæ circa suos clientes aguntur; videt B. V. veluti Patrona omnium Christianorum statuum necessitates &c.

Dices. Ex cap. 10. Dan. constat fuisse quandam inter Angelos contentionem ex eo ortam, quod ipsis ignotum esset, quid circa suos clientes suæ curæ commissos divina providentia in futurum disposuerit; ergo Beati non vident omnia, quæ ad suum statum pertinent.

R. Sufficere, quod Beati præcipuos eventus & individua ad suum statum pertinentia à principio in verbo cognoscant, omnes eventus autem in particulari successivè extrâ verbum possunt cognoscere per specialem revelationem.

Colliges 1. Quamvis remota radix perfectiùs videndi Deum & plures possibles creaturas in Deo sint merita Beati: visio enim est præmium essentiale, quod correspondet quantitati meritorum; proxima tamen radix est perfectius lumen gloriæ & perfectior unio essentiæ divinæ cum intellectu videntis Deum: tantò quippe plures effectus videntur in causâ, quanto perfectiùs virtus causæ penetratur; sed quantò perfectiùs divina essentia unitur intellectui in ratione speciei intelligibilis, tantò perfectiùs penetratur ipsius virtus causativa; ipsa autem perfectior unio fit juxtâ proportionem perfectioris dispositionis luminis gloriæ; ergo quantò perfectiùs est lumen gloriæ,

& unio divinæ essentia cum intellectu beati, tantè plures causæ possibiles videntur in Deo.

Colliges 2. Quod istæ potius quam illæ creaturæ possibiles in Deo videantur, rationem aliquo modo peti debere ex ipsis creaturis possibilibus, quarum aliqua, quia in essendo & modo essendi sunt aliis perfectiores, sublimiori activitate & virtute ad sui productionem indigent: sic intrâ sinum divinæ omnipotentia & essentia magis recondita latent, quæ proinde, ut ab intellectu videntis penetrantur, perfectius lumen gloria requirunt.

Colliges 3. Quod non omnia libera decreta Dei ab ullo Beatorum terminativè cognosci possint suppositâ doctrinâ quod divina voluntas circa nullas creaturas sive non futuras sive futuras suspensa manere aut negativè se tantum habere possit: decreta enim divina terminativè cognosci nequeunt, quia terminus eorundem in obliquo connotatus cognoscatur; sed ad terminum divinorum decretorum in hâc hypothese pertinent omnes creaturæ possibiles, quæ ad statum non futuritionis sunt divinitus relegate; ergo nisi omnia possibilia videantur, omnia que que decreta in Deo videri non possunt.

Dixi tamen terminativè: quia subjectivè accepta sunt actus ipse divinæ voluntatis formaliter & necessariò in Deo existens ab ipso attributo divinæ voluntatis virtualiter indistinctus, ideoque absque dubio à Beatis videntur in Deo.

Colliges 4. proxima radix videndi creaturas actuales plures vel pauciores est libera Dei ordinatio volentis & consentientis, ut suæ voluntatis & omnipotentia terminaciones ad extrinseca objecta plures vel pauciores intellectui videntis Deum innotescant: non enim aliâ ratione divina essentia repræsentat creaturas, nisi ex determinatione liberi decreti; ergo

ergo illas non nisi in vi sui liberi arbitrii manifestat; atqui decreta libera non manifestantur, nisi per liberam Dei ordinationem; quemadmodum & secreta cordium inter homines & Angelos mutuò manifestantur; ergo ratione illius liberæ ordinationis Deus plures vel pauciores creaturas manifestat, ideoque respectu illarum speculum liberum & voluntarium appellatur.

Colliges 5. Quod non eadem prorsus ratione intellectum Beati divina essentia determinet ad visionem eorum, quæ sunt formaliter in Deo, & illorum, quæ sunt solum eminenter in Deo; ad visionem enim perfectionum divinarum & personalitatum essentia divina determinat intellectum per modum speciei intelligibilis & *medii quo*, quia se suaque repræsentat tanquam formaliter secum eadem in ratione actus puri & intelligibilis per essentiam, creaturas verò propter causalem & eminentialem continentiam, unde ad creaturarum visionem determinat per modum speculi & *medii in quo*, atque ita visio immediata divinæ essentia ejusque attributorum est visio mediata creaturarum, non mediatione se tenente ex parte actus: uno quippe actu visionis videtur Deus in suâ essentiâ & videntur creaturæ in eadem essentiâ; sed mediatione se tenente ex parte objecti: quia per actum visionis per se primò essentia, ratione verò essentia tanquam causæ naturâ præcognitæ & eminenter continentis creaturæ quoque possibiles & actuales videntur.

